

SÖKANDE

BlueOrbis AB, 556858-4576

Ombud: Sigrid Häggbom
c/o BlueOrbis AB
Laxfiskevägen 8
433 58 Partille

MOTPARTER

1. Havs- och vattenmyndigheten
Box 11930
404 39 Göteborg

2. Stiftelsen Håll Sverige Rent, 802010-9180
Rosterigränd 4, 6 tr
117 61 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

KONKURRENSVERKET	
2019-12-05	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår BlueOrbis AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 264942

Postadress

Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress

Kullen 4

Telefon

023-383 00 00

Telefax

E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Expeditionstid

måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Havs- och vattenmyndigheten (HaV) genomför upphandlingen Expertstöd för att genomföra åtgärd 19 i Åtgärdsprogrammet för havsmiljö, diarienummer 1725-19. Upphandlingen genomförs genom en direktupphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Tilldelningsbeslut fattades den 19 september 2019 varvid stiftelsen Håll Sverige Rent tilldelades kontraktet.

BlueOrbis AB ansöker om överprövning och yrkar att i första hand att förvaltningsrätten ska besluta om rättelse innebärande att Håll Sverige Rent diskvalificeras och att BlueOrbis tilldelas kontrakt. I andra hand yrkas att utvärderingen ska göras om varvid Håll Sverige Rents poäng sänks och BlueOrbis poäng höjs alternativt att upphandlingen ska göras om. BlueOrbis anför i huvudsak följande till stöd för sin talan.

I förfrågningsunderlaget redovisas utvärderingsmodell och utvärderingskriterier vid anbudsutvärdering. För kriteriet "Beskrivning av planerat genomförande av uppdraget, metod samt tidsplan" ges maximal sex poäng. Vidare anges att "arbetet ska pågå under 2019 med möjlighet till förlängning till att omfatta 2020". Samt att "Avtalet träder i kraft den dag Avtalet undertecknas av båda parter och gäller därefter till den 31 december 2019. HaV har möjlighet att förlänga avtalet till den 31 december 2020". Förutsättningen för genomförandet av förfrågan är således att arbetet ska pågå under 2019. Såsom förfrågningsunderlaget är skrivet kan det inte förutsättas att arbetet ska pågå under 2020. Håll Sverige Rent har i sitt anbud angett en tidsplan som även omfattar 2020 och har därmed frångått upphandlingens förutsättningar. Anbudet ska därför diskvalificeras och BlueOrbis tilldelas kontrakt.

HaV har i sin utvärdering av Håll Sverige Rents anbud avseende detta kriterium bland annat angett att ”anbudsgivaren belyser vikten av att informera de olika målgrupperna vid de tidpunkter som är relevanta för dem för att få största möjliga effekt av åtgärden. För att även kunna inkludera hummerfisket (som är en viktig definierad målgrupp) önskar anbudsgivaren att projektet kan fortgå till september 2020”. I utvärderingen anges vidare att metoden är väl beskriven och även tidsplanen som ”är mycket relevant och rimlig”. Eftersom tidsplanen frångår förutsättningarna i förfrågningsunderlaget är det inte rimligt att Håll Sverige Rent har fått maxpoäng i utvärderingen.

BlueOrbis har avseende samma kriterium fått avdrag från maxpoängen, bl.a. med motiveringen att HaV ”bedömer att anbudsgivarens plan är tidssnäv och att anbudsgivaren skulle ha svårigheter att genomföra uppdraget och uppnå önskat resultat på så kort tid”. Vidare anger myndigheten att ”informationen kommer att nå ut till fritidsfisket under sen höst och vinter 2019 vilket inte ligger i linje med tiden för fiskesäsongen som är i huvudsak under vår, sommar samt tidig höst för hummerfisket. Myndigheten anser därför att anbudsgivaren skulle ha stora svårigheter att genomföra uppdraget på ett önskvärt sätt” och har således gett BlueOrbis avdrag från den maximala poängen. Detta trots att BlueOrbis i sitt anbud har följt förfrågningsunderlagets förutsättningar i fråga om tid för arbetet.

Under samma utvärderingskriterium har HaV angett att ”anbudsgivaren förlitar sig på att lättillgänglig information ska kunna erhållas till stor del från andra organisationer eller att HaV ska kunna hjälpa till med att ta fram underlag. Det skulle i så fall innebära en stor arbetsinsats från HaV. HaV har begränsade resurser att delta i ett sådant arbetsupplägg vilket innebär att föreslaget genomförande blir till stor nackdel för detta anbud”. BlueOrbis anbud innehåller ingen uppgift eller förutsättning om att HaV ska kunna hjälpa till att ta fram ett underlag eller lättillgänglig information. I anbudet

har BlueOrbis inte heller angett att "lättillgänglig information ska kunna erhållas" utan anbudet innehåller följande formulering. "Lättillgängligt informationsmaterial med upplysande fakta om problematik och konsekvenser av förlorade fiskeredskap samt information om Ghost Guards tas fram anpassat till vald/valda informationskanaler. Organisationer med erfarenhet och fakta kring effekter av spökfiske, såsom Havsfiskelaboratoriet i Lysekil (SLU Aqua), Rena botten, Marine Centrum i Simrishamn m fl kontaktas för underlag och inspel". BlueOrbis har således inte angett att bolaget förlitar sig på andra organisationer eller HaV. Utvärderingen innehåller således felaktiga antaganden om BlueOrbis anbud.

Under samma kriterium har HaV även angett att "Genomgång av relevant underlag nämns inte som en del av genomförandet". BlueOrbis har emellertid angett att ett underlag i fråga om erfarenheter och effekter av spökfiske kommer att användas under genomförandet av uppdraget. Ordet "genomgång" har inte använts, men BlueOrbis anser att anbudsformuleringen visar att relevant underlag kommer att vara en del av genomförandet av uppdraget. HaV:s motiveringstext återspeglar inte detta, vilket ytterligare bidrar till att poängsättningen motiverats på felaktiga grunder.

HaV har förelagts att yttra sig och anfört att myndigheten inte har något att tillägga utan överlämnar till förvaltningsrätten att avgöra målet.

Stiftelsen Håll Sverige Rent har beretts tillfälle att yttra sig men inte hörts av.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad BlueOrbis har anfört är visat att HaV har brutit mot någon av de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har lett till att BlueOrbis har eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU).

De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

En överprövning i förvaltningsdomstol tar inte sikte på upphandlingens materiella resultat, utan endast på om myndigheten har förfarit formellt korrekt och iakttagit de upphandlingsprinciper och förfaranderegler som anges i lagen om offentlig upphandling (se HFD 2013 ref. 5).

För de fall invändningar riktas mot en upphandlingsutvärdering ankommer det inte på domstolen att göra en ny detaljerad utvärdering i upphandlingen, utan prövningen inskränker sig till frågan om de grundläggande principerna i LOU har överträtts. Vid en sådan prövning är den naturliga utgångspunkten att den upphandlande myndigheten har bäst förutsättningar att bedöma vilken kvalitet som anbuden innehåller. Vid upphandling av produkter och tjänster där utvärderingen väsentligen måste vila på skönsmässiga bedömningar får den upphandlande myndighetens utvärdering godtas, om det inte finns uppenbara skäl för en annan bedömning (jfr Kammarrätten i Jönköpings dom i mål nr 5-09). Vid utvärdering och poängsättning är ett visst mått av subjektiv bedömning således ofrånkomlig (jfr Kammarrätten i Sundsvalls dom den 14 april 2019 i mål nr 3034-18).

Relevanta delar av upphandlingsdokumentet

I det för målet relevanta delarna av upphandlingsdokumentet anges följande.

2.6 Tidplan

Arbetet ska pågå under 2019, med möjlighet till förlängning till att omfatta 2020. Avstämningsmöten med HaV planeras gemensamt efter beslut om tilldelning.

2.9 Avtalsperiod

Avtalet träder ikraft den dag Avtalet undertecknas av båda parter och gäller därefter till den 31 december 2019. Havs- och vattenmyndigheten har möjlighet att förlänga avtalet till den 31 december 2020.

6.2 Utvärderingsmodell och anbudsutvärdering

Utvärdering kommer att ske med tilldelning till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med avseende på pris och kvalitet.

Nedanstående tabell visar hur viktningsfördelningen är mellan utvärderingskriterierna. Utvärderingen sker genom poängbedömning med högsta poäng per kriterium.

Utvärderingskriterier	Maxpoäng ($\Sigma 15$)
Dokumenterad erfarenhet av arbete gällande nedskräpningsproblematiken och framförallt om marint skräp. Om ja – 2 poäng, om nej – 0 poäng.	2
Kunskap om, samt dokumenterad erfarenhet av informationsspridning och opinionsbildning om marint skräp. Om ja – 2 poäng, om nej – 0 poäng.	2
Kunskap om var fritidsfiskare verkar för att därmed kunna sprida informationen till ett så stort antal utövare som möjligt. Om ja – 2 poäng, om nej – 0 poäng.	2
Beskrivning av planerat genomförande av uppdraget, metod samt tidsplan.	6
Offererad kompetens och bemanning.	3

6.5 Beskrivning av planerat upplägg, metod samt tidsplan

Anbudet bör innehålla en tydlig beskrivning av:

- Uppdragets planerade upplägg.
- Tidplan för uppdraget.
- Offererad metod.
- Metod för kvalitetsgranskning av resultat och leverans.

Detta för att visa på den kvalitet varmed uppdraget avses utföras.

Förvaltningsrättens bedömning

Håll Sverige Rents anbud

BlueOrbis har gjort gällande att Håll Sverige Rents anbud ska diskvalificeras eller i vart fall inte erhålla full poäng avseende kriteriet ”Beskrivning av planerat genomförande av uppdraget, metod samt tidsplan”.

Av upphandlingsdokumentet framgår att arbetet ska pågå under år 2019, men att det finns möjlighet för HaV att förlänga avtalet till år 2020. Den omständigheten att Håll Sverige Rent i sitt anbud har beskrivit en tidsplan som omfattar även år 2020 innebär enligt förvaltningsrättens bedömning därmed inte att anbudet avviker från vad som anges i förfrågningsunderlaget på ett sådant sätt att HaV borde ha förkastat anbudet.

Mot bakgrund av att det tydligt anges i upphandlingsdokumentet att det finns en möjlighet till förlängning av avtalet till år 2020 anser förvaltningsrätten vidare att HaV genom att i bedömningen har beaktat huruvida år 2020 har angivits inte kan anses ha frångått de förutsättningar som uppställs för utvärderingen. Det föreligger därför inte skäl att ifrågasätta poängsättningen av anbudet.

BlueOrbis anbud

BlueOrbis har gjort gällande att HaV felaktigt tilldelat deras anbud en för låg poäng avseende kriteriet ”Beskrivning av planerat genomförande av uppdraget, metod samt tidsplan”.

Förvaltningsrätten kan inledningsvis konstatera att poängsättningen av BlueOrbis anbud avseende kriteriet baseras på en samlad bedömning av de olika delarna. Det går därmed inte att särskilja vilka delar av kriteriet som har motiverat att BlueOrbis har tilldelats två av sex poäng.

BlueOrbis har gjort gällande att HaV:s bedömning av bolagets tidsplan som snäv är felaktig. Av såväl upphandlingsdokumentet som utvärderingsmodellen framgår att anbudsgivarnas tidsplan kommer att utvärderas. Mot bakgrund av att det i upphandlingsdokumentet anges att det finns möjlighet till förlängning av avtalet till år 2020 anser förvaltningsrätten att HaV genom bedömningen av BlueOrbis tidsplan, som enbart avser år 2019, som snäv inte har frångått förutsättningarna för utvärderingen på ett uppenbart sätt.

BlueOrbis har vidare invänt mot HaV:s bedömning att bolaget förlitar sig för mycket på andra organisationer och HaV. Även om det inte uttryckligen finns angivet i upphandlingsdokumentet huruvida eller i vilken grad uppdraget ska utföras självständigt anser förvaltningsrätten att det inte kan anses ligga utanför ramen för utvärderingen att bedöma om anbudsgivaren förlitar sig på andra organisationer eller HaV. Förvaltningsrätten anser inte heller att HaV:s uppfattning i den delen är ogrundad. Förvaltningsrätten anser därmed inte att det är uppenbart att HaV har frångått förutsättningarna för utvärderingen genom den bedömningen.

BlueOrbis har vidare gjort gällande att HaV:s bedömning att det i bolagets beskrivning av planerande av uppdraget inte finns någon genomgång av relevant underlag som en del av genomförandet inte stämmer. Enligt förvaltningsrättens mening kan en bedömning av om bolaget beskrivit en genomgång av relevant underlag anses ligga inom ramen för HaV:s utvärdering av genomförande och metod. Förvaltningsrätten anser inte heller att HaV:s uppfattning i den delen är ogrundad. Förvaltningsrätten anser därmed inte att myndigheten genom den bedömningen på ett uppenbart sätt har frångått förutsättningarna för upphandlingen och att det därigenom finns skäl att ifrågasätta poängsättningen av BlueOrbis anbud.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten har funnit att det som BlueOrbis har gjort gällande inte visar att Håll Sverige Rents anbud avviker från vad som uppställs i upphandlingsdokumentet på ett sådant sätt att anbudet borde ha förkastats. Förvaltningsrätten anser inte heller att det som BlueOrbis har gjort gällande visar att det finns uppenbara skäl för en annan bedömning i utvärderingen av varken Håll Sverige Rents eller BlueOrbis anbud än vad HaV har gjort. Det är därmed inte heller visat att HaV har agerat i strid mot LOU och att det därför finns skäl för att ingripa mot upphandlingen. BlueOrbis ansökan om överprövning ska följaktligen avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Eric Enlund Andersson
förvaltningsrättsfiskal

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

